

Boganmeldelse – Musik og menneske. Introduktion til musikpsykologi

Anmeldt af **Kirsten Fink-Jensen** cand. pæd. i musik, ph.d., lektor, Institut for Læring, DPU, Århus Universitet. Kontakt: kirstenf@dpu.dk

Bonde, Lars Ole (2009). Musik og menneske. Introduktion til musikpsykologi, Samfundslitteratur, København, 371 sider. Pris: 298 kr.

Lars Ole Bonde har i mange år været en af de drivende kræfter på musikterapiuddannelsen på Aalborg Universitet. I denne uddannelse indgår faget musikpsykologi, som forfatteren har undervist i. Musikpsykologi er et meget stort fagområde, selv om det har haft en lille eller næsten ingen placering på dansk akademisk grund. Ikke desto mindre er der en række væsentlige musikpsykologiske spørgsmål som til stadighed dukker op både indenfor og udenfor de musikfaglige kredse herhjemme. I pædagogiske sammenhænge efterspørges således ofte resultater fra musikpsykologisk forskning, bl.a. med henblik på at begrunde musikfagets relevans i skolen. I den forbindelse synes især spørgsmål om fagets kvaliteter med hen-

syn til at styrke læring i andre fag samt spørgsmål om musikalsk intelligens at indgå i løbende diskurser blandt lærere og pædagoger.

Forskning i musikpsykologi er ikke ny, men har i lighed med psykologisk forskning undergået en række forandringer fra at være laboratorieforskning inspireret af naturvidenskaben til at være forskning, der medtænker kontekstuelle forhold, og som er af mere humanistisk art. Disse forskellige retninger har hver deres at bidrage med, og det kommer da også tydeligt frem i Bondes bog.

Bogen er bygget op over en teoretisk model, som "analytisk udskiller 4 forskellige funktionsniveauer i musikkens betydning for og virkning på mennesket" (s.30).

Der skelnes mellem et fysiologisk, et syntaktisk, et semantisk og et pragmatisk funktionsniveau, som hver især præciseres med hensyn til, hvilken musikforståelse, der ligger bag, hvad der er i fokus og endelig de mulige virkninger. Modellen er inspireret af centrale forskere som John Sloboda og Even Ruud.

Først præsenteres vi for baggrunden for musikpsykologien som disciplin. Denne historiske indledning fører os frem til status for musikpsykologien i Danmark og Europa. Den teoretiske model, bogen er baseret på, tager udgangspunkt i forskellige musikforståelser.

2. del indledes med en diskussion af forholdet mellem musik og sprog, som kan føre videre til emner, der relaterer sig til de forskellige niveauer i den teoretiske model. Det fører for vidt at gå i detaljer her, men bemærkelsesværdigt er det, at Bonde med inddragelse af Even Ruud som afslutning på denne del af bogen kan sammenfatte spørgsmål fra modellens fire niveauer i den løbende debat om "sundhed i et samfundsperspektiv" (s.185). Ruuds syn på musik og musicering er, at det kan bidrage til at styrke livskvaliteten ved at:

- forstærke vitalitetsfølelsen og følelsesbevidstheden
- skabe ramme for øget udadrettet handling
- stimulere oplevelsen af at høre til i et fællesskab
- skabe en fornemmelse af mening og sammenhæng i nuet (s.186)

3. del af bogen indeholder derpå en række forskellige emner, så som musiklytning, musik og transfer, musikpræferencer, begrebet musikalitet m.m. Alt sammen emner som må være af stor aktuel interesse for såvel musiklærere som studerende på forskellige niveauer.

Bogen er en lærebog, dvs. en bog, som måske nok kan læses fra ende til anden, men i så fald med et sådant væld af informationer, at det kan virke uoverskueligt. Det er oplagt at benytte bogen til at dykke ned i bestemte musikpsykologiske spørgsmål, man er optaget af. Her kan man så få et overblik samt vælge at benytte de mange henvisninger, bogen giver til uddybning af de enkelte temaer. Hvis man vælger denne fremgangsmåde, vil jeg anbefale, at man i alt fald læser 2. del af bogen, hvor man dels præsenteres for præmisserne for bogens opbygning, dels får en basal viden om, hvordan musik kan forstås.

Som jeg nævnte indledningsvis, har Lars Ole Bonde været en central person i udviklingen af musikterapiuddannelsen på Aalborg Universitet. Det gennemsyrrer denne bog, at han har en særlig interesse for dette felt. Jeg ser det desuden som en styrke, at den viden, der er udviklet inden for den musikterapeutiske forskning kommer frem mange steder i bogen. Man kan fx fremhæve de musikterapeutiske forskeres interesse for spædbarnsforskning, som har bidraget til meget vigtig viden inden for det musikpsykologiske felt.

Jeg kan varmt anbefale bogen til musiklærere, musikterapeuter, pædagoger og musikstuderende af forskellige kategori.